

Zapojme všechny

PODPORA PŘI DOUČOVÁNÍ ŽÁKŮ

Metodický materiál pro ředitele škol k iniciativě

Chci doučovat/Zapojme všechny

O INICIATIVĚ

Iniciativa **Chci doučovat/Zapojme všechny** vznikla z podnětu společnosti Člověk v tísni, jsou do ní zapojené další pedagogické fakulty, SOŠ, VOŠ Jabok a Národní pedagogický institut. Koná se pod záštitou MŠMT. Vzhledem k mimořádným opatřením ve školách lze předpokládat, že některé děti budou v tomto školním roce obtížně zvládat učivo. Jde o děti s odlišným mateřským jazykem, vývojovými poruchami, zdravotním postižením apod., ale i o děti, které žádná podpůrná opatření nemají. Bariérou mohla být technika (děti neměly doma dostatečné vybavení, připojení) nebo chybějící kapacita rodičů. Efektivní způsob, jak těmto dětem pomoci, je právě doučování. Do doučování jsou zapojeni studenti pedagogických fakult včetně studentů PedF UK.

Jak budou studenti doučovat?

Doučování proběhne přímo ve Vaší základní škole formou skupinového či individuálního doučování vybraných žáků. Doučování může probíhat osobně i online. V případě online doučování se předpokládá jeho zajištění ve škole za využití zavedených nástrojů komunikace jako je MS Teams, Zoom, Skype, Google Meet apod. Volba online doučování může pomoci řešit obtížnější dostupnost školy. V případě přechodu škol na distanční výuku mohou praxe proběhnout přímo v rodinách žáků nebo online doučování zajistí rodiče.

Máte zájem o podporu?

Pro zjednodušení jsme strukturovali postup do jednoduchých kroků:

1. Zjištění vstupních informací:

- kolik žáků potřebuje doučování
- v jakých předmětech
- je možné doučování ve skupinách
- určení kontaktní osoby pro komunikaci se studenty, kteří budou doučovat
- jaká bude forma doučování (online/prezenční, popř. obě)

2. Zadání poptávky:

- Na webu zřízeným NPI <https://zpojmevsechny.cz/doucovani/>. Zde vyplníte základní údaje o škole, o počtu doučovaných žáků, předmětech a formě doučování.
- Na webu PedF UK <https://pages.pedf.cuni.cz/praxe/2021/09/12/informace-k-inciatiive-chci-doucovat/>, který byl pro tuto iniciativu nově vytvořen. Zde se jednoduchým způsobem zaregistrujete (vyplníte základní údaje o škole) a formou inzerce zadáte poptávku (s doplněním základních údajů o počtu doučovaných žácích, předmětech a formě doučování).

3. Sjednání doučování:

- Školy, které poptávají doučování, jsou přihlášeny v registračním systému. Návod na registraci do systému doučování, vyhledání a kontaktování školy naleznete na tomto odkazu: <http://pages.pedf.cuni.cz/praxe/files/2021/09/navod-na-registraci-doucovani.docx> V případě, že není zveřejněná žádná volná nabídka, prosíme vyčkejte, školy teprve zahájily registraci.
- Doučování dětí mimo zveřejněnou poptávku škol: Můžete doučovat i dítě, o kterém víte, že by tuto podporu potřebovalo. V takovém případě požádejte jeho učitele nebo zástupce školy, aby školu zaregistroval na <https://zpojmevsechny.cz/doucovani/> Podle uvedeného manuálu se následně také přihlásíte do systému a v nabídce škol si vyberete školu „svého“ žáka.

4. Co když se žádný student neozve?

- Doporučujeme počkat, je možné, že se další studenti zapojí do doučování v dalších týdnech.
- Prosím, počítejte i s touto možností. Z předběžného průzkumu zatím vyplývá, že poptávka bude pravděpodobně vyšší než možnosti studentů, kteří jsou zapojeni do dalších zejména dobrovolnických aktivit, včetně doučování žáků ze znevýhodněného

sociálně kulturního prostředí v rodinách. Doporučujeme upozornit na tuto možnost i rodiče žáků, kteří by měli být doučováni.

Jaké obory studují studenti zapojení do doučování?

- Na 1. stupni budou doučovat studenti učitelství pro 1. stupeň základní školy.
- Na 2. stupni budou doučovat studenti učitelství pro 2. stupeň základní školy a studenti bakalářského studia zaměřeného na vzdělávání.

Skupinové nebo individuální doučování?

- Individuální podpora dítěte ve formě doučování může přinést očekávané zlepšení studijních výsledků již v krátké době po několika prvních lekcích, protože se doučující student může plně věnovat žákovi a může přizpůsobit metody a formy výuky jeho potřebám. Nevýhoda je celkový malý počet doučovaných žáků.
- Doučování v malých skupinkách může pomoci více žákům. Přidanou hodnotou je zde sociální dimenze, kdy se vedle intelektuálních schopností rozvíjí i sociální vztahy. „Spoludoučované“ děti si mohou vzájemně pomáhat, podporovat se a tím se cítit jistější. Mohou se vyskytnout i nežádoucí faktory (zvýšená soutěživost a srovnávání, zvýšení sociální izolace neúspěšného žáka).

Jaké vstupní informace by se měl student dovědět?

- o doučovaném žákovi/žácích:
 - aktuální problémy v učení
 - aktuální problémy v chování
 - rodinné zázemí
 - stupeň podpory
 - IVP
- používané metody při práci s žákem
- způsoby hodnocení
- jaké učivo je třeba s žákem procvičit, vysvětlit

- používané výukové materiály (učebnice, PL aj.)
- pomůcky, které může doučující student využívat
- s kým může student konzultovat problémové situace, informace o školním poradenském pracovišti

Organizace VŠ předmětů zaměřených na doučování:

Studenti budou na úvodním semináři seznámeni s podmínkami a obsahem doučování včetně možností, jak si doučování domluvit. V průběhu doučování budou studenti moci průběžně konzultovat konkrétní situace a problémy s dalšími studenty v kurzu a vyučujícími na PedF UK, kteří povedou kurzy, jejichž náplní je doučování. V závěrečném semináři budou reflektovat své zkušenosti.

Cíle praxe formou doučování:

Student by měl být po absolvování předmětu schopen:

- plánovat a realizovat individuální nebo skupinový doučovací plán
- popsat a porozumět vzdělávacím obtížím žáků
- přizpůsobit výuku a výklad učiva individuálním potřebám a vzdělávacím obtížím žáků
- používat funkční vyučovací metody a strategie

Motivace studentů pro zapojení do iniciativy:

- studijní kredity
- pomoc školám, žákům i jejich rodičům
- možnost zapojit se do přímé činnosti s dětmi v dřívějších ročnících
- navázání bližšího, méně formálního kontaktu s dětmi
- možnost vyzkoušení vlastních strategií, jak děti motivovat a jak s nimi pracovat
- možnost lepšího pochopení příčin tzv. problémového chování
- seznámení se s prostředím školy
- možnost další spolupráce se školou

PŘÍLOHA 1 – INFORMACE K DOUČOVÁNÍ STUDENTŮ NA 1. STUPNI

Doučující: studenti učitelství pro 1. stupeň základní školy

Studenti mohou doučovat ve školách v rámci nového volitelného předmětu: Individuální a skupinová podpora žáků s překážkami v učení

Sylabus předmětu (celkem 60 h):

prezenční část na fakultě

- 2 hodiny úvodní setkání se studenty – úvod do problematiky, naplánování praxe
- 2 hodiny závěrečné reflektivní setkání

přímá činnost ve škole, příprava, reflexe a samostudium (v gesci studenta)

- individuální nebo skupinová praxe s dětmi s překážkami v učení formou doučování (min. 20 hodin)
- samostudium – příprava úkolů pro žáky a jejich hodnocení, konzultace (s pedagogickými a poradenskými pracovníky na škole), studium podpurné odborné literatury

Ukončení předmětu: zápočet

Doučování on-line: Je možné doučovat i on-line. Tuto formu konzultujte vždy s vyučujícím předmětu.

Podmínky získání zápočtu:

- účast na úvodním a závěrečném setkání na fakultě
- přímá práce s dětmi s překážkami v učení formou pravidelného individuálního nebo skupinového doučování ve třídě v rozsahu min. 20 hodin – doloženo docházkovým listem a hodnocením podepsaným pedagogickým pracovníkem určeným školou

Smlouva se školou o realizaci pedagogické praxe není podmínka získání zápočtu, uzavírá se pouze, pokud si ji škola vyžádá.

PŘÍLOHA 2 – INFORMACE K DOUČOVÁNÍ STUDENTŮ NA 2. STUPNI ZŠ

A. Doučující: studenti učitelství VVP pro základní školy a střední školy

Studenti mohou doučovat ve školách v rámci nového volitelného předmětu:

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dobrovolnická činnost v době mimořádné (COVID-19)

Sylabus předmětu Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (celkem 60 h):

prezenční část na fakultě

- 2 hodiny účast na úvodním setkání
- 2-4 hodiny závěrečné reflektivní setkání

přímá činnost ve škole, příprava, reflexe a samostudium

- individuální nebo skupinová praxe s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami formou doučování ve třídě (min. 20 hodin)
- samostudium, odborná příprava – příprava úkolů pro žáky a jejich hodnocení, studium podpůrné odborné literatury, konzultace (s pedagogickými a poradenskými pracovníky na škole)

Ukončení předmětu: zápočet

Je možné doučovat i on-line. Tuto formu konzultujte vždy s vyučujícím předmětu.

Podmínky získání zápočtu:

- Student se účastní úvodního informačního semináře a závěrečného reflektivního setkání na fakultě.
- Student se účastní praxe formou doučování v plném rozsahu min. 20 hodin. Svou činnost konzultuje a reflektuje s pedagogickým pracovníkem určeným školou.
- Student na závěr předloží zpracování záznamů z doučování, docházkový list a hodnocení praxe podepsané pedagogickým pracovníkem určeným školou.

Sylabus předmětu Dobrovolnická činnost v době mimořádné (COVID-19)

Podrobné informace naleznete v SIS, nebo kontaktujte dr. Laufkovou (veronika.laufkova@pedf.cuni.cz).

Smlouva se školou o realizaci pedagogické praxe není podmínka získání zápočtu, uzavírá se pouze, pokud si ji škola vyžádá.

B. Doučující: studenti bakalářského studia oborů zaměřených na vzdělávání

Studenti mohou doučovat můžete v rámci předmětů:

Asistentská praxe ve škole

Pedagogická praxe v zařízení volného času

Sylabus předmětu (celkem 60 h):

prezenční část na fakultě

- 2 hodiny úvodní seminář
- 2-4 hodiny závěrečný reflektivní seminář

přímá činnost ve škole, příprava, reflexe a samostudium

- min. 20 hodin skupinové nebo individuální doučování
- příprava na doučování, kontrola úkolů žáků a poskytování zpětné vazby, konzultace (s pedagogickými a poradenskými pracovníky na škole), samostatná práce dle pokynů vyučujícího paralelky

Je možné doučovat i on-line. Tuto formu konzultujte vždy s vyučujícím předmětu.

Ukončení předmětu: zápočet – absolvování praxe v plném rozsahu činností, docházkový list/potvrzení o doučování, další podklady dle pokynů vyučujícího paralelky

Podmínky získání zápočtu:

- účast na úvodním a závěrečném setkání na fakultě
- absolvování praxe v plném rozsahu činností, docházkový list a kladné hodnocení pedagogickým pracovníkem školy, kde doučujete, další podklady dle pokynů garanta paralelky

Smlouva se školou o realizaci pedagogické praxe není podmínka získání zápočtu, uzavírá se pouze, pokud si ji škola vyžádá.

PŘÍLOHA 3 - EVIDENCE DOCHÁZKY

EVIDENCE DOCHÁZKY

.....¹

Jméno a příjmení studenta:

Studijní obor:

Vyučující v paralelce/garant praxe:

Název školy/zařízení:

Učitel/vedoucí praxe:

Datum	Počet hodin	Popis činnosti (vyplňuje student)	Podpis vedoucího praxe

¹ vyplňte název praxe

www.chcidoucovat.cz

Zpracovalo Středisko pedagogické praxe
UNIVERZITA KARLOVA, PEDAGOGICKÁ FAKULTA
2021